

efterafgrøder, tilslutning til markstyringsprogrammer m.v.

Endelig kan de forskellige foranstaltninger inden for landbrugsområdet forventes at give en meget betragtelig reduktion i handelsgødningsforbruget, der i dag er på ca. 390.000 tons/år.

Regeringen vil løbende følge udviklingen i det samlede handelsgødningsforbrug i Danmark, således som det i dag opgøres af Danmarks Statistik.

Det er regeringens skøn, at den samlede effekt af disse foranstaltninger på handelsgødningsforbruget vil blive et fald i handelsgødningsforbruget på 130.000–145.000 tons/år.

5.5. Samlede kapital- og driftsomkostninger ved planens gennemførelse

I de foregående afsnit er det oplyst, at gennemførelsen af handlingsplanen vil kræve investeringer (i 1986-priser) på ca. 6,0 mia. kr. i udbygning af de kommunale rensaanlæg, ca. 1,5 mia. kr. i udbygning af industriens rensaanlæg og ca. 4,5 mia. kr. for landbruget til sikring af bedre udnyttelse af husdyrgødningen – eller i alt ca. 12,0 mia. kr. For staten bliver der tale om udgifter til tilskud til landbruget (husdyrgødning) på ca. 560 mill. kr. (hvortil kommer virkningen af straksafskrivning og af de almindelige afskrivningsregler) og til industri og dambrug på ca. 375 mill. kr. (hertil kommer virkningen af de almindelige afskrivningsregler og tilskud, som nævnt ovenfor, samt eventuelle straksafskrivninger).

For at gøre drifts- og kapitalomkostningerne sammenlignelige mellem sektorerne tages der udgangspunkt i en realrente på 7 pct. og en afskrivningstid på 15 år. Herefter kan drifts- og kapitalomkostninger på årsbasis opgøres til ca. 290 mill. kr. for industrien (heraf driftsomkostninger 125 mill. kr.), ca. 1.060 mill. kr. for de kommunale rensningsanlæg (heraf driftsomkostninger 400 mill. kr.) og ca. 400 mill. kr. for landbruget – eller i alt ca. 1.750 mill. kr. pr. år.

Med en opdeling på sektorer kan det opgøres, at de samlede årlige drifts- og kapitalomkostninger vil blive ca. 530 mill. kr. for husholdningerne, ca. 820 mill. kr. for industrien og ca. 400 mill. kr. for landbruget. Udgifter, der påføres mejerier, slagterier og kar-

toffelmelsfabrikker, skønnes at blive overvæltet på landbruget. Det skønnes, at det vil dreje sig om ca. 220 mill. kr.

For landbruget vil de årlige omkostninger, inkl. omkostningerne i disse virksomheder, herefter udgøre ca. 620 mill. kr.

Regeringen agter at fremsætte forslag om kompensationsaspektet, herunder muligheden for en ændring i ejendomsbeskatningen.

For den resterende industri bliver de årlige omkostninger herefter ca. 600 mill. kr.

Det er også regeringens opfattelse, at der bør gives industrien en vis kompensation for disse ekstraordinære omkostninger. Jeg vil derfor efter forhandling med de berørte organisationer udarbejde og fremsætte lovforslag om en støtteordning.

Herudover vil der blive tale om betydelige ekstra administrative udgifter, herunder til etablering af et overvågningssystem og et system til gødningsplanlægning m.v., for såvel staten som amts- og primærkommunerne.

Det skal bemærkes, at kommunerne skal finansiere byggeriet af spildevandsrensningsanlæggene. Kommunerne vil samtidig opnå indtægter som følge af den øgede adgang til brugerfinansiering, og kommunerne vil – som brugere – skulle afholde en del af udgifterne til de kommunale rensningsanlæg. Spørgsmålet om mer- eller mindredgifter tages op i forbindelse med regeringens drøftelse med de kommunale organisationer om lov- og cirkulæreprogrammet.

5.6. De samfundsøkonomiske virkninger

De betydelige offentlige og private investeringer, som handlingsplanen indebærer, kan ikke undgå at få indflydelse på samfundsøkonomien, og naturligvis særlig i de år, hvor anlægsarbejderne pågår. Der er tale om investeringer i størrelsesordenen 12 mia. kr., som skal gennemføres i løbet af en ganske kort periode. Heraf vil halvdelen være offentlige, og resten får det private erhvervsliv pålæg om at udføre. I nedenstående oversigt er vist de skønnede virkninger på nogle hovedstørrelser i økonomien. Beregninger af denne art må nødvendigvis baseres på forskellige antagelser, hvorom der hersker usikkerhed.

Investeringerne forudsættes gradvist at blive igangsat i løbet af indeværende år. Det er endvidere – uden at der i øvrigt er foreta-